

NOSTRES COL·LABORADORS

En FRANCESC GARCIA

Després de força temps de no registrar cap nom en la nostra galeria de meritable col·laboradors, donem avui cabuda en ella a un dels nostres més antics, fermes i entusiastes amics que'ns han alentat en la nostra feiner tasca. Aquest es el nostre col·laborador En Francesc García López, que ve favorint-nos amb els seus treballs des de les primeries de FESTA.

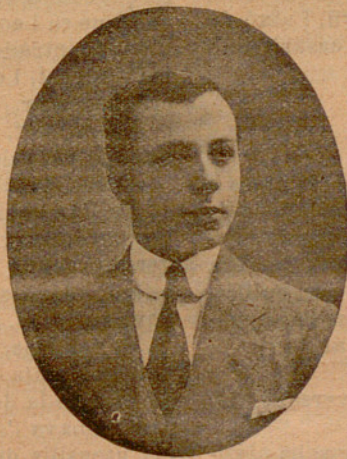
D'un temperament exageradament romàntic i la boriós, ha treballat sempre amb gran fé per les lletres catalanes, i favorida sa intel·ligència per una prodigiosa facilitat pel ritme, ha produït amb abundància composicions literàries, especialment poesies, i quasi sempre en llengua catalana, a la que ell professa extraordinària estima, tant més digne de mèrit quan ell no té cap mena de lligament moral amb la nostra terra, i no es precisament sang catalana la que corra per ses venes essent, com es, fill de pares castellans.

Hem dit abans que En García era un amic dels que'ns *alentava* en la nostra tasca; i efectivament es així, car pot ben dir-se d'ell que l'entusiasme que hem dit que sentia per la nostra revista l'hi ha inspirat el seu ferm amor al treball i a la depuració, i això es més que un estímul per nosaltres; es una confirmació de l'eficàcia de nostra obra.

D'en García literat no podem dir-ne gran cosa, doncs el seu actuament es encara curt i, naturalment, no s'afiançat sobre una base forta i segura que li marqui una personalitat independent. Es un poeta altament sensible, que lo mateix es mostra en els seus versos que en el seu tracte, i es un dels que

han de triomfar, sens dupte, en l'esperançador demà de les nostres lletres. Posseix totes quantes qualitats deixen endevinar el triomf i nosaltres les hem d'afirmar regoneixent-les.

Durant els dos anys que En García es dedica a les lletres, es molt extens el seu treball. Els seus primers versos va publicar-los a FESTA i ha seguit enviant-nos sempre els seus treballs amb gran constància. Ha estat de la redacció de la coneguda revista *Teatro Mundial*

En Francesc García

Desperta en ell una viva afició pel teatre, començà a produir febrilment i ben prompte estrenà en una societat la seva primera proba, un drama en un acte titulat «Entra'l barco». Més endavant, pel juny del present any, estrenà un altre drama «Com l'acer» en el Teatre Olimpo, el qual li ha valgut moltes ovacions tant en l'anomenat teatre com en les varies societats on després s'ha representat. Feu també, una acurada traducció al castellà de la tragedia romàntica den M. Gras Vila «Joguines de Fira».

Actualment està acabant, en col·laboració amb el nostre bon company En Victor Mora Alsinella, dos drames en quatre actes titulats «La Masia de les Flors» i «El Rondallaire» en els que els dos amics hi tenen posades grans esperances. La primera d'aquestes obres es molt fàcil que dins de molt poc temps la vegem representada en una bonica sala de nostra capital, per lo que ells estan fent molts preparatius.

Avant, doncs, i que perseveri en el camí emprès, que ell be sap prou que es el que ha de conduir-lo a un lloc preferent.

EL GÓRG DEL DIABLE

I

—«En llamp, nin! me podes ben creurer! En bona refé té dic que es ben cert! No cal pas que t'hi banyis en el «Górg del Diable», si es que has mancat al sisè manament...

—Volen dir, l'avi?

—«Pecaire! Ja ho crec! No'ns cal pas, sinó haver-ho espiat... Te dic que es ben cert!»

Aixís deia un venerable jaio, esforçant-se per a fer creure a son company de conversa, ço que ja era llegendari en tots els pobles de la rodalia.

Conten que'l nomenat Górg del Diable engoleix a tot esser humà que, havent mancat al sisè manament, s'atreveix a banyar-se en ses aigües.

Ben cert que'ls pagesos dels voltants no tenien el més lleu recort de que mai s'hagués complert la sentència, mes ells sabien que'ls llurs pares, avis i fins besavis, «feien fermaça» que el diabòlic gorg ajusticiava sens pietat a tot aquell que hagués caigut en pecat tan greu.

No obstant ningú sentia cap aprensió de banyar-s'hi... Mai havia succeït res, i la llegenda era ereguda com a cosa verídica.

Prompte's convencé el jove qui sostenia la conversa, que aquella gent senzilla creia la cosa a ulls-clucs, i volent canviar la conversa per altra de més plaent, digué:

—I la Rosia, avi Roc?

—I bé! Has pas vist com s'es feta una galàn minyona?

—Ben segur...

—Ja t'ho juri! I a fé que ben prompte voldrà enmaridar-se...

—Déu esser molt joveneta encara?

—Be m'ho pensi prou que la traparàs juve, me... creu que fa de bon espiar!

—I amb qui penseu casar-la?

—Pecaire! Té cal sapiguer que la meva nina se'n es engrescada d'un galàn minyú, i aixó fa que jo la pugui pas enmenar. I bé! Se casarà amb qui estima... amb en Pau traginer.

II

Prop del gorg solien anar feineres les nines a rentar la roba blanca. Estesa aquesta pels joncals i verdices properes del riu, donava goig de veure'n la pura blancor, que, talment com la darrera neu que's resisteix a fondre's, es veia ça i enllà a claps blanquíssims, com blanques eren les nevades crestes de la espadada serra que al lluny s'oviraba sots un cel clar, de blau pur.

Lo Rosiu treballava de ferm conversant alegrement amb ses companyes.

Algunes d'aquestes, recollida ja la roba aixuta, reprenien el camí vers al poble fent gran avalot.

La darrera d'enllestir fou la Rosiu; i quan se'n anava ja, boi posant-se'l farcell de roba neta damunt la testa, aparegué en Rafel, joye foraster, qui guardava dins son cor insans desitjos que pensava satisfer a la primera ocasió... i aquella era a propòsit.

Començava a fosquejar.

Sobtada per la presència d'en Rafel, la Rosiu llençà un crit d'esglai; però, donant-se compte

després de qui era l'intrús, somrient plascidament digué:

—Me sóc tota tresbalçada; poc me pensava que fossis tu.

Per tota resposta, en Rafel, atancant-se vers ella i brutalment agafant-la digué:

—No, no es res... no t'espantis Rosiu...

—Dèixem!—forcejant deia aquesta.

—No, no, Rosiu... T'ho vull dir ara, aixís, als meus braços, si; perquè tens de ser meval... Vull que siguis meva...—I probà de besar-la. Més la Rosiu fent un suprém esforç se desfeu d'ell i corrent ribera amunt volgué fugir de la grapa d'aquell mal home. Fou endebades.

En Rafel l'atrapà just quan anava a saltar una recolzada que al peu mateix del gorg feia el riu.

—Llamp te crebi! Bestiaça!—cridava la Rosiu, i el monstre l'agraponava pel coll, follament... esperonat per l'insà instint que l'agullonava.

De sobte s'oí un crit esgarriat:

La Rosiu, tocant amb el cap un escaire de rocam, caigué sense sentits al Gorg del Diable!

III

La nova de que s'havia negat la Rosiu aviat correu per tot el poble, i aquella gent senzilla, sugestionada per la persistent obsessió de la llegenda, barrejava els pietosos planys amb qualques acusacions per a la pobre víctima.

Una d'aquestes converses tenia lloc l'endemà demati a la plaça i allà fou on en Rafel s'aprofità manyosament de la superstició dels oients. Pérfid i cínic insinuà que ell havia vist en certes ocasions en Pau i la Rosiu...

No cal dir que també procurà esser ell qui portés primer la trista nova al avi Roc. No exaltà poc les seves creencies! valga'ns Deu.

Seguia explicant-se el quant reparant en la presència d'en Pau, enmudí.

L'arribat de nou, garrut minyó d'uns 23 anys, forçut com a bon traginer que era i amb presència «d'home sà i contret» com deien les gents d'aquelles encontrades, demanà explicacions fent-se el mal-enterat, i en tregué la dolorosa impressió que era d'esperar.

Imprudent, un dels presents deixà escapar aquestes paraules:

—Me... be diuen que l'han vista amb vos!

En Pau dominà el roséc que li produien aquestes paraules verinoses i deixant de cop la conversa prengué la direcció de cà'l avi Roc barbotejant: «Això són mals averanys... me cal veure l'avi que diu». I entrà resolut a la casa.

El vell Roc, feinejant en una pila de negre tabac que tenia demunt la taula, no parà esment de l'arribada del traginer. Aquest no comprengué com trobava l'Avi tant tranquilament aparellant els utensilis de fumar, sapiguent com sabia la desgracia ocorreguda a la seva xamosa neta.

Intrigat dones, trencà el silenci dient:

—Tot jo estic trasbalçat, l'avi. Venia cap aquí com solc fer cada jorn, i pel camí m'han donat la trista nova... Mal llamp! Soc plorat! Crebèu-me... el mainatge de cà'l Jordi us ho diria...

—I bé!—respongué l'avi—cal pas que'm diguis això, refòscara! que massa prou t'ho podies pensar, brigant!

—El què, l'avi?—interrogà en Pau, presentint ja que era ço que feia restar impassible al vell Roc.

FESTA

—Cerca qui t'ho expliqui mellor...—fou la resposta que obtingué.

Regnà un curt silenci que trencà el mateix Roc dient:

—Me... jo, me cal pas acongoixar-me. El bun Deu la faci ben morta... També havia de ser-ne una barjaula...

Oh estranya sugestió de la llegenda! Fins els sentiments, restaven com dormits sots la seva influència!

El traginer sentí tota la poixança del moment, i veient-se acusat per aquelles paraules, decidí aclarir les coses amb en Rafel que, tant mateix an ell sí, que no li podia perdonar l'haber dit certes coses...

—Ah, pillart!—mormolà; i afegí en veu alta:

—Me'n cal anar a la recerca d'en Rafel. Veniu l'avi? Irem «ensemble»... me pensi trapar lo pel gorg. Ah fòscara! Us faig fermaça que la Rosiu es ignoscenta!

—Per dire!—respongué l'avi agafant el bastó. I eixiren al defora enfilant-les cap al gorg.

* * *

Arribats que hi foren els dos, fruiren de cop la conversa, uns quants homes, que junt amb en Rafel comentaven el succeït. Com sempre aquest tenia la paraula, i fou an ell, qu's dirigí en Pau dient-li:

—I bé veieu... cal pas callar perquè som arribats nosaltres!

—Me sembla a mí, Pau, que la prudència ens aconsella no fergaires comentaris en presència de l'avi Roc; l'home podria conmourer's i a la seva edat...—objectà en Rafel.

Mes en Pau tornà dient-li:

—No'm traparàs pas! I bé, respon-me. Qu'es allò que'm fou dit suara?

—Tu sabs mes que ningú lo que pot dir-se'n de tot aquest trip-i-joc.—respongué en Rafel.

L'avi Roc assentia mig enguniós. En Rafel reia maliciosament, i tots els presents sentien, que la cosa s'embranchava...

—Mal llamp!—cridà en Pau.—Qui s'atreveix a parlotejar aixis de la Rosiu?

—De la Rosiu... i de tú principalment.—represent contestà en Rafel.

El traginer, ja no pogué mes. Sentí que aquestes paraules li rosegaven les entranyes, i espurnejant-li els ulls d'ira, llençant un crit feréstec s'abraonà an en Rafel, qui caigué a terra de primer entuvi.

—Pillart, mes que pillart!—bramulaba en Pau saccejant violentment a son enemic. I agafant amb ses manaces de ferro, el cap d'aquest colpejà fort damunt del rocàm on el tenia ajegut.

S'esgarrifaren tots els que contemplaven la escena, i, astorats, cap gosaav a moure's del lloc.

Per últim, davant l'impietat del traginer, feren un lleu moviment, com per a anar a descompartir-los; mes s'aturaren al veure'l gest menaçador d'en Pau, que amb una pedraça a les mans; i els genolls demunt del pit d'en Rafel, cridà.

—¡Ningú es mogui! Reïra de Deu! Aquell que s'atansi, es mort! Com aquest! Mireu-lo el gitat de l'infern... Vés al teu lloc!

I això dient, agafà d'una revolada el còs d'en Rafel i el llençà a l'aigua.

L'esglai fou gran; i encara no n'eren revinguts

d'ell els presents, se toparen amb el riurer sarcàstic, boig, del traginer, que, fent una ganyota horrible, contretes les faccions de sa cara i espurnejant-li els ulls fins a semblar que treien foc, senyalava insistentment l'aigua, en quina superfície s'hi agitaven dos braços pantejant sinistres en les darreres extremitats de la mort... i encara s'oi una veu irònica que deia:

—I bé l'avi! Espièu, espièu com l'engoleix el Gorg del Diable!

JOAQUIM VILAR.

FIGURINES

LA LLETJA

Cada jorn se la veia en la ribera contemplant en el riu la seva cara, en la qual mostra bé'l plor que l'amara quan condolia's de lo lletja que era.

Un día digué al riu: Deix ta carrera oh riu feinejador! ta corrent para que amb vehemència he de pregar-te ara vulguis gorir-me çò que'm desespera.

Es tant el teu poder, riu que t'escorres que si per cas sobre-ix ta correntia, les cullites malmets, masos ensorres

i tot avall t'ho endús en ta follia...

Per què, doncs no t'endús vers allà on corres la lletjò afrosa de ma fesomia?

L'ORFE

L'espai, cada instant més, s'entenebrava. L'orfe, talment com si a la mort anés, cercant un lloc que'l cos li arzererés amb pas incert per un camí avençava.

Com cap altra vegada, s'adonava de que la soletat tenia'l prèss .. i tota joia ja per un mai més dintre'l seu cor llavores s'esfondrava.

I laç, va ageure's sobre un munt de grava sotjant al jorn amic que retornés perquè les negres boires li esfumés.

I un sospir, un gemec se li escapava de sa mare evocant, llavors, un bès...

I desitjà que'l dia no arribés!...

MIQUEL GUINART.

BUSCANT NINXO

—Ja't dic jo que mai s'hi acaba d'arribar. ¡I amb aquesta tarde tan galdosa!... Per menes d'un vint-i-dos girava cúa i me'n tornava cap a casa.

—¡Ai Tomàs, calla per Deu! No cridis el mal temps, perquè delicada com estic...

—¡Bé, no, no; ara ja hi som!... I després que també hauriem de venir-hi un dia o altre. Sembla mentida que amb els quaranta anys que fa que som casats, mai nos haigi vingut bé d'anar en busca d'un forat per a poguer posar els ossos el dia que arribi l'hora.

—Deu meu, i quants canvis en aquest mon!... Quaranta anys enrera no hi pensavem, no, amb els ossos, sino que... ¿Té'n recordes Tomàs? ..

—Calla, dòna, calla; no m'hi fassis pensar, sabs de sobres que no podem ser-hi dugues vegades... i sempre'm surts amb la mateixa

—¡Bé, home, no t'enfadis!... ¡No te'n parlaré mai més!... Però si ja hi acabem de ser... ¡Mira!... Ja's veu l'àngel de la entrada... ¡Sí, sí!... Deu ser aquell que amb la trompeta a la mà...

—Esperat que la toqui.

—Per això'l devien fer assentat perquè no's cansés gaire.

—Més bé hi estarem nosaltres que ho esperarem ajeguts.

—¡Ditxós tú que sempre estàs d'humor!... Però ara serietat, que ja hi som. Aquí tens aigua beneïta. ¡Senyat!... Tomàs, tàpat la boca que fa un aire molt humit. ¿I ara?... ¿Qui deu ser aquell home vestit com un senyor que'ns ha saludat en el moment d'entrar?...

—No ho sé pas; déu volguer tenir-nos contents, o bé déu ser costum de la casa. ¡Que sé jo, pobre de mí!... ¡Com que un home no hi ha viscut mai!... Lo millor es que ho deixem correr i determinem per on hem de anar. ¡Vetaquí quatre carrers que semblen els quatre cantons del Call!... Agafarem pel de la dreita, i aixís donarem tota la volta. ¡Jesús!... ¡Fa fredat!... ¡Hi ha més pisos que en un caixó de figues!... Me sembla que'ns costarà molt d'aclimatar-nos en aquesta terra.

—Qui sab si fora millor que miressim illa per illa, o sino mai acabarem. ¿A quina voldries anar?...

—¡Ai Quima!... Quan arribi aquella hora creume que de bona gana me'n aniria... a la de Mallorca, a veurer a la noia que hi tenim casada; però no poguent ser, comensa per la que vulguis. Recordate'n que l'hem de triar d'esquena a mar ja que diuen que aixís es conserven més. ¡A veurer si arribem a momies!... ¡Ai Quima, pensant solsament amb la fatxa que faràs ja'm poso de mal humor! ¡Mira, mira, quants n'hi ha de buits a'n aquí!... Aquest... aquest potser...

—No, no, Tomàs; es massa alt. ¿No sabs que'm tapo pujant escales?...

—Doncs aquest altre, sí, aquest. ¿Veïam a qui tindriem per vehí?... *Propiedad de don Juan Mogas. Procurador.*

—¿Procurador has dit?... ¡No'n caldria d'altre!... No, no, de cap manera. Ja sabs els disgustos que'l nostre'ns dona quan ve a cobrar cada mes. Son una gent que no tenen consideració a ningú.

—Ja es veritat, ja; son mala gent. Mira, aquí

n'hi ha un altre. ¿A veurer qui hi ha al costat?... No's pot llegir... Aquest quadro ho tapa tot. Sembla que hi ha uns versos... ¡I quina lletra tan menuda!... Al final sembla que diu: *Tu madre te dedica un lloro.*

—Aquest ni que fos de franc. Tinc ficat al cervell la cotorra de baix de casa. ¡Això si que fora sortir del foc per anar a les brasses!...

—¡Bé, dòna!... Anirem buscant, avui rai que ja tenim les feines fetes.

—Mira, Tomàs, aquí n'hi ha un de baixet.

—¡Fuig, dòna!... ¡Si es de lance!... ¿Que no veus que ja ha servit?... ¡I quanta brossa hi han deixat!... ¡Quin modo de posar un pis!...

—¿Què sabs tú?... Potser encare han de fer netja. Qui sab si ben demanat nos el pintarien.

—No, no; de cap manera. Vull estar en casa nova, i... ademés que no portem pas tanta pressa. ¡Redimoni!... No'ns vindrà d'un mes o dos. En aquell cantó hi han jardins. ¿T'agradaria un an allí?...

—Això tú ho has de dir que apenes surts mai de casa. Si't sembla que aixís estaries més distret... Més se'm figura que han de ser humits... ¡Ui, ui!... Aquí a la vora hi veig una font. ¡Quins xivarris hi déu haver a l'estiu!... No fill, no, passem de llare, no estic per sentir baralles.

—¡Ai, noia, anem un xic depressa perquè sento una fortor!...

—¡Que t'has tornat delicat!... Ja't dic jo que com més vell té fas...

—¡Bé, bé, no m'amoinis!... Aquí'n tens un altre... aquest si que t'agradarà, perquè al menys estariem ben guardats: *Restos del Teniente...*

—Prou, no llegeixis més. No estic per castellsans. Jo que sempre m'entrebanco quan haig d'enraonar amb gent d'aquesta classe... ¡No me'n buscaries poca de feina!... ¡Santa Lluçia!... Mira, home que aquí té'n deixes un i per cert que es nou de trinca. ¡I quina corona hi ha en aquest del pis de sota!... ¡Deu ser un dels grossos!... ¡A veure!... *Al Reverendísimo, Excelentísimo é Ilustrísimo señor don...*

—Gira cua, no'ns convé de cap manera. Fora cosa d'anar sempre de les festes.

—Potser aquest altre:

—¿Sabs que penso, Quimeta?... Que's va fent tart i... ¡Mira! ¿veus?... Ja'ns criden. Anem, anem, ja tornarem un altre dia.

—Anant amb homes mai se pot fer rès de bò. ¡Malaguanyat temps perdut!...

—¡Bé, no rondinis!... Agafat i apreta'l pàs que plovisqueïja. ¿Vens?... Ja'ns esperaven per tancar. ¡Vés si'ns hauriem divertit si haguessim tingut de passar la nit aquí dintre!

—¡Deu nos en quart!...

—¡Ai, Quima!... Quaranta anys enrera quan teníem de casar-nos, tots els pisos trobavem bonics per mal decorats que estessin; tots els trobavem clars per foscos que fossin; tots els trobavem baixos per més graons que hi haguessin i avui... avui no'ns agrada rès per posar la nostra ossada. ¡Quin contrast!... ¡Això es la vida!

Santiago Roy

FESTA

La llengua catalana

*Oh, llengua a mos sentits
més dolça que la mel.*

C. B. ARIBAU.

Gloriosa parla de ma Patria volguda! Llengua que aprop del breçol aprenguí de la mare! Llengua parlada per prínceps i sants! Tan amorosa, tan perseguida, tan bescantada!

Es aspre, si voleu; es sobria, més es tan nostra que traspua per arreu la Patria meva; destil·len sa dolçor pura les ermites mil·lenaries; les retallades siluetes de les gòtiques catedrals; el remoreig de la mar llatina ressonant encare de ses conquestes; les blanques congestes del Pirineu; el murmur de les fagedes; els prats verds i riallers; les cascates inquietes. I aquelles fades d'ulls negres i rosses trenes que canten a l'eixir el sol des de dintre's seus palaus de cristall, també parlen nostra llengua!

Es la llengua que'ns ensenya la mare mot per mot; amb la que preguem a Deu en nostres penes; amb la queensem en aquella joveneta d'ulls negres i vergonyosos, i amb la que més tard a cau d'orella li esgranarem la història del nostre amor... Es amb la que, després, parlarem a nostres fills tot besant-los amorosament, i amb la que en nostra vellesa sentirem paraules aconhortadores, paraules que'ns entraran al fons del cor fent-nos reviure uns temps passats, temps de follia juvenut...

Compadieu-los als catalans que no la parlen: no saben que es PATRIA! A ben segur que sols hauràn anat, de xics en aquests estudis rutinaris, col·legis plens de misèria d'ànima, davant d'un mestre sempre reganyós que'ls farà tornar sorruts, i al eixir de lliçó en lloc d'una franca riella d'infant, sols tenen als llavis la estúpida cantarella de la nombra de multiplicar. Allà no'ls ensenyen història de nostra mai prou volguda Patria: en tenen enveja; no volen que siga dit que'l mar fou nostre! No volen dir-hi que Catalunya fou i és sojorn de sapiència!... No volen dir-hi-hi!... Sols els ensenyen ridículament la llengua «espanyola», com si n'hi hagués solsament una de llengua a l'Iberia, i més endavant, quan ja xaporreixen un xic el castelà, els ensenyen a dir allò del «dialecto catalán»... Pobres infants, per xò'n surten tants d'estudi que amb prou feines si poden llegir.

Per xò veureu que hi ha gent que diu que es cursi la nostra llengua, perquè solsament coneixen aquesta mena de parlar corromput que, arribant a les ciutats degut a influències estranyes; perquè no coneixien la llengua gloriosa dels grans Aribau, Verdaguer i Maragall, aquesta llengua que engendrà poemes immortals, veritables joells literaris que al passar a generacions venideres sabran honrar-los com se mereixen!

Posem-la al lloc que li correspon, la nostra parla; volgheu-la forsa, gent catalana, ella s'ho mereix; escriviu sempre en català!... Compadieu-los als catalans que no la parlen: no saben que es PATRIA!!

J. RIBES MARTI.

GAMES

Jo voldria fè un vers de ritme bell i rar,
de música inquietant de melodia vaga;
voldria escriure un cant a voltes pur i clar,
i a voltes indecis com pensa que divaga.

També que en tò divers, sincer i evocador,
parlés de jorns llunyans d'amors i de tendreses;
i dolç acompanyant mes hores de dolor
desvetllés el record punyent de mes tristesses.

Cadença de sospir suavíssim i perdut...
Volat de papellons amb ales de vellut...
Paraules de dolçor serenes i velades!

Jo voldria fè un vers melòdic, ideal
poema que evocqués el dolç i musical
misteri de cançons en l'ombra mormolades!

ALBERT PIERA.

La Haia, Juny 9161

ENGRUNES

EL MODERN TROVADOR
DE ESTROFES SORDES.

Passant per un dels amples carrers del Aixampli de Barcelona, m'ha sobtat de veure a un home vestit amb elegància i que llufa un espès i vistós bigoti, aguantantse dret quasi bé al caire mateix de l'acera i que, amb el cap alt, plantava desvergonyidament la cara al sol.

Aquell home que primerament he apreciat que patia'l mal de Sant Victor, feia anar les mans i'ls brassos de la manera més inverossímil que puguin mai bellugarse aquestes extremitats. Tantost es fregava rapidament les galtes amb les mans, com es pecigava'l nas, com es recargolava els llavis, com feia si's tragués les lleganyes, com estirava un dit, i n'arronçava un altre, i's lligava mutuament els de ambdues mans. Allò era un bellugament continuu; un desespero.

Ja creia imminent la necessitat d'auxiliar-lo, quan mirant enlaire, en la direcció que ell ho feia, m'adono d'una preciosa criatura de disset o divuit anys (ves-ho a sapiguer, per xò, si eren anys o no) que comodament recolzada a la barana d'un balcó del tercer pis, movia'l cap lleugerament i somreia o's posava seria a lo millor, segons fossin les animalades que li devia estar escrivint aquell ximplet des de baix, amb aquell alfabet de lletres impersistentes.

Llavors no he pogut si no admirarme del ferotge heroisme d'un amor d'aquesta mena que fa que un home de bigotis estigui fent el ninot al mig del carrer tot matxucant-se la cara i les mans desapietadament i que una senyoreta cursi permeti que, per a que la mamà no s'enteri de res, s'enterí tot el veïnat i cada tranzeunt de que el seu promès es un beneit.

I tants que n'hi han d'encadenats per haver estat massa homes!

LIBORI.

Sonets a l'amada ausent

I

D'ensà que ets, amor meu, tan lluny de mi
sempre ta imatge porto al pensament
i ets pel meu cor, que't vol tan tendrement,
la dolça llum que aclara el meu camí.

Penso en tú cada instant... Avui o ahí.
rès son per mí, car sempre't tinc present,
fins quan de nit tot dorm i, dolçament,
en somnis vens i endolces mon dormí.

Tan sols al ferse clar i al trová m sol
es quan sento, amor meu, el desconçol
de saber que ets tan lluny del meu costat...

Mes promptament, mon cor d'enamorat
torna a veure ta imatge, mentalment,
i aixís m'es menys crudel l'anyorament.

II

¡Què poc a poc els jorns van transcorrent
per mí, prè de l'anhel de se aprop teu
per veure tes dentones d'alba neu
i el teu somris, descloure's dolçament!...

Neix un jorn i al morir, jo, tristament
penso que encare es lluny el somni meu
i el meu cor, allavors, enveja a Deu
pel seu poder d'estar, per tot, present,

mentres jo visc, amor, tan lluny de tú...
I tinc gelos del sol, qui també llú
deñunt de ta ciutat, dels meus anhels

i envejo, en sent de nit, els clars estels
perquè amb la lluna aclaren ton coixí
quan tu dorms, amor meu, somniant en mí...

III

Quan al fondre's el dolç sel de tardor
d'aquell bell jorn que mai més he oblidat,
jo seia, amada meva, al teu costat
dintre el teu piset blanc, ja en la foscor,

sentia jo en mon cor l'afros dolor
d'haver-te de deixá i torná a ciutat,
després d'haver, del nostre amor, gustat
per tant breus jorns, els plers i la dolçor.

I, sabs, amor, què vaig somniar, llavors
quan glatien d'amor els nostres cors?...
Doncs, se un nen ben petit que s'adormís

demunt ta falda tèbia, al dolç conçol
de les notes d'un bell cant de breçol,
sentint-me amanyagat pel teu somris.

SALVADOR SOCÍAS i FORNELL.

Puerilitats estivals

La cremor de les primeres hores de la tarda
s'extenia vagarosa per la terraja de l'hotel; els
senyors panxuts i envolcallats en un no sé que
de bonhomia burgesa, discutien tot assaborint
el cafè a glopets; les mamàs feien rotllo; i mentres
l'una, ventant-se amb un vano virolat, ponderava
les excelencies de Caunterets, les altres ridicolitzaven
una soireé aristocràtica.

Les polles eren voltades de jovent, i tots ells a
grans i sonores riallades, jogaven a penyores.

August s'era un poc apartat de tota la colla; a
ell no li plavien els jocs de penyores, i meditava:
—¿M'estima la Laura? Jo crec que sí; avui en l'es-
morsar m'ha somrigut mentres jo li he servit les
pastes del tè.

Mentres el jovent es divertia, la Laura s'adonà
prompte d'August que estava en un recó de la te-
rraja, i digué amb una gran rialla, tot mostrant
ses dents albes:

—Mireu l'August; ell podria fer-la la pe-
nyora.—

I's joves l'anaren a cercar; de bon grat i fins
per força el portaren al rotllo; i Laura se'l mirà i
rient xamosa li digué:

—Escolti, August; es tracta d'una penyora
molt difícil; es tracta de fer uns versos improvit-
zats a la noia que més s'estimi.

I l'August es tornà vermell; era l'única vega-
da que'l fer versos el feia tornar vermell, i a fé
que n'havia fet molts; més instat pels amics es de-
cidí a inspirar-se.

I molt serio, serio, començà:

Oh, tu la dòna ignota i mesurada
de l'aire ombrivol i'l caminà altiu!
Oh, tu la meva Laura recatada
¿voldries amb mi fer un tendre niu
d'amor i poesia indefinida
que m'endolcís la meva pobra vida?...

—Molt bé, molt bé... i no el deixaren pas aca-
bar, tals foren els aplaudiments; els joves li apre-
taven la mà amb un punt d'ironia misteriosa; les
noies el miraven amb els ulls brillants; i Laura
somreia triomfadora.

Arribat el vespre i després de sopar, Laura re-
bia un petit bitlletet olorós d'essencia fina; l'obrí
i... era una poesia d'August, molt delicada i sub-
til; Laura rigné després de llegits els versos.

L'endemà a l'esmorsar, Laura al servir-li Au-
gust les pastes del tè, rebia de ses propies mans
un altre bitlletet perfumat; anà a la seva cam-
bra, l'obrí i... era una altra poesia d'August molt
delicada i subtil; Laura també rigné.

I anaren passant dies i Laura rebia cada jorn
al menys dues o tres poesies d'August; Laura ja
no reia tant.

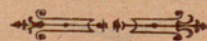
I arribà el dia de marxa; Laura i sa mare es-
taven preparades; aquell jorn August no havia
sortit per a rès de sa cambra; Laura per a no do-
nar sospites a sa mare es resignà a no despedir-
lo; i August no s'enterà de la sortida de Laura.

I aixís que fou deixada la cambra de Laura,
l'anà a ocupar una bona senyora reumàtica i neu-
ràstica en extrem; i aquell jorn com tots envià
August la poesia romàntica a la ex-cambra de
Laura, i en el mateix jorn, en esmorsar, August
va oferir les pastes de tè a una senyora que tenia
al seu costat; ella li deia baix, baixet:

—He rebut els seus versos, amic, i soc molt
mal ferida per ses esparces; l'espero aquesta nit
al parc de les magnolies i cantarem tots dos l'a-
mor a la lluna.—

I l'influencia dels versos feu tornar vermell a
l'inexplicable August per segona volta.

J. A. FONT i CASAS.

FESTA

TARDOR

Quiet, sens fer remor, l'hivern s'acosta;
quiet, a pas de llop, el fret avança.
Verdes encare son totes les fulles
que'n el brancatge espès nos donen ombra;
mes d'aquell fret que a pas de llop camina,
pel vent brandada, la gelada dalla
caurà sobre l'arbrat, i'l vert fullatge,
caragolat en contorsions extranyes,
rodarà encatfant carrers i places.
Empenyudes pel vent que les va abatrer
les fulles correràn i, a trets alsant-se,
els semblarà assolir de nou la branca
i de nou es veuràn arrossegades;
el vert, com el Destí, jugant-hi sempre,
continuarà aixecant-les i abatent-les
fins que, al vessar ses fonts, els nuvols grisos
per sempre més aturaràn sa marxa,
encastant-les al llot.

Això es la Vida!

Mentres les fulles seques en la terra,
assimilant-s'hi, terra es van tornant,
les arrels furguen l'endurida crosta
cercant la vida pel fullatge nou.

DES DE PARIS

Pluja d'hivern al matí, al mig-dia, i al vespre.
El sol passa de llarg, i no es deixa veure en tot
el dia.

La tristura que fa un diumenge de Setembre
portant la fesomia de l'hivern!

Llàgrimes del cel, i fangueix a la terra!

Ahir a la nit, el soroll de la pluja va desper-
tar-me. Això va contrariar-me pels plans que jo'm
tenia fets per a l'endemà.

Vaig adormir-me, i al despertar-me de nou al
matí la pluja continuava com si rellisqués del
cel, en antipàtica simetria.

Quin diumenge, em dic jo! mentres escorria
les cortines perquè entrés claror a la meva cham-
bre, una claror pàlida com si fos una llum enmat-
llevada va entrar a tafanejar la meva habitació;
tot era trist i jo allí dintre confrontant-me amb el
mirall va ferme recordar un model de l'Eugene
Carriere.

Guaito el full del calendari i amb un número
que's destaca per la tinta roja marca 3 Setembre,
però la realitat d'avui no sembla que siguem en
aquest mes joiós de la brema, com tampoc ho
semblava en aquests darrers dies d'Agost, car la
vestidura de l'hivern s'ha presentat a Paris un
xic massa primerenca.

L'hivern ja es trist de si mateix, però quant
aquest comensa al mes d'Agost fa tenir l'esperit
en agonia.

Un amic amb certa ingenuïtat, amb ingenuï-
tat complerta, va oferir-me uns bons mots que'm
serveixen per aquesta crònica. Per etzar vaig
trobar lo al *Boulevard Montparnasse*; el saludo i re-
cordant que's diu Ramón, aprofito l'ocasió per a
felicitar-lo pel seu sant.

—Com!—em diu.—Avui es el meu sant?...

—Si, home!

—Però si el meu sant es a l'estiu.—

Al dir-me ell això, jo vaig fer un somriure irò-
nic; tenia raó l'amic, perquè aquell dia no'n tenia
rès d'estiu, però malgrat aquella pluja fina, i la
tristura que feia aquesta pluja en tot lo llarg del
Boulevard, el calendari marcava 31 Agost, i per
lo tant era la diada de Sant Ramón Nonat.

Reconec que aquests darrers dies d'Agost, i
aquest diumenge de Setembre fan pensar en els
dies grisos de l'hivern, però tambe cal reconeixer
que malgrat aquesta pluja monòtona, encare els
arbres conserven el seu fullatge vert, les flors dels
jardins llueixen amb deliri, i per les cantonades
dels bulliciosos carrers no s'hi han instalat encare
les barraques de les castanyeres, una de les no-
tes més característiques de l'hivern.

Això em dona alivi, i fa fugir el meu pessimis-
me; avui ha fet un dia d'hivern, es veritat, però
la verdor dels arbres, el lluir de les flors, i la man-
ca de les barraques amb l'olor de les castanyes
fumejantes em fa pensar que no som al temps de
les nevades, com la tristor d'aquest dia m'ha fet
suposar.

I per lo tant no som pas a la tardor encare!

La grissor del cel d'aquests dies ha sigut un
fals preludi del mal temps.

Però plaume dir que avui he pensat molt, però
moltíssim, en aquelles terres plenes de sol de la
meva patria.

ROMÀ PLANAS.

Paris, Setembre 1916.

LAS EURAS

Com si ignoressin que la Tardor
mata las fullas una per una,
que solitarias penjan els nius
de la brancada que'l vent despulla;

com si ignoressin qu'avui las flors
agonitzantas els ulls aclucan,
i olvidadissas, mar a través,
las orenetas xisclant s'allunyan;

verdadas i activas com al istiu
per ma finestra las euras puján,
pujan ardidadas paret amunt
i entorn la reixa sos brassos nuhan.

Verdadas i altivas van desplegant
novas garlandas ab novas fullas...
¡Eura superba, verda tot-temps,
que las ventadas en và sacudan,

¿no ets un poeta sublim i etern
que ric de sava, foll de ventura,
ton himne enlairas amunt, amunt,
lluny de la terra freda i caduca?

En plena tardor i de cara al hivern ja tornen a Barcelona *las oscuras golondrinas* que, al revés de les altres, s'hi estan mentres fa fret i en fugen al istiu. Ja ha tornat l'estol de *mamá bien* i *popás bien* i *toda la familia bien*, es a dir, la *gente bien* que emigra de Barcelona per mor del que diràn i es van a divertir a Matalasòn, Vilamenjansa, Pobla de Garrins i altres estacions termals (!) on s'hi està com a la gloria, segons contem després.

Ja tenim els passeigs, els teatres i els cines curullats de *mundo elegante* i, com diuen els cursis revisters de salons, el cor ens salta de joia al poder *recrear nuestros ojos con la contemplación de tanta espléndida belleza que nos ha deparado Otoño con el regreso de las hermosas barcelonesas*, etc., com si sols fossin *bellas* les que tenen prou cabals i humor per a anar-s'en a fóra a estinejar o prou *estómac* per a endentar-se i poder fer com les altres, les qui els cordons no'ls hi arriben.

Jo, que encare no soc revister de salons, haig de confessar i proclamar ben alt, amb aquella franquesa que tots vostès em tenen reconeguda i per quin reconeixement els hi dono mercès mil (—De rès, home, vol callar!) proclamo, dic, que d'aquesta falta de bellesa durant l'ausència de la *gente bien* no m'en havia adonat.

Sempre entre les barcelonines i les forasteres, que he vist pels carrers de la ciutat, n'hi he trobat moltes de maques, més de maques que de lletjes, però, no obstant, al estiu m'anyoro, anyoro aquell parlar melós i de *cecco*, aquell castellà dels Quatre cantons del Call, per a ús i abús exclusiu de la *gente bien*, que no podent anar a San Sebastián passa els mesos de calor a Matalasòn i Vilamenjansa. Aquell deliciós llenguatge que distreu tant els entreactes llars, allò del—*Que me dice usted de los vestidos que me troginan las de Pasarell. —Huya de aquí! si paresen dos estanoques! ó bé—Que simpático es Caimito Crostons!—Y galante ¿se ve usted lo que nos dijo la otra noche? que éramos bellas como el lusero de la alb i y tentamos unos ojos como el queso de Gruyere.—Es muy gracioso.*

A l'entrada (que no es mai abans de les deu perquè fa poc senyor) s'en senten també de bones.

Entra una família composta de varies famílies que's parteixen un palco abonat als dilluns i com hi tenen d'enquibir-se com les arengades al barril, a lo millor una *mamá* sobrerament carregada de teixit adipós i per lo tant amb unes *postrimeries* que requereixen un seient d'un metre quadrat, exclama dirigint-se a *las niñas*:—*Hicas, a bert, donde me asiento yo ahora? vosotras se espabilais deseguida y no os preocupais de mamá.*

Are veigin si no m'haig d'anyorar al estiu amb l'ausència d'aquestes belleses... de llenguatge.

BARCINONENSIS.

LA SERRA

Adeu-siau muntanyes gegantines amb totes vostres gorges tan profundes, amb vostres valls tan quietament esteses, i amb vostres cims blancs com el cap dels jaios. Jo os veig tristes muntanyes silencioses, del sol a les carícies, impassibles, mostrant austerament la faç ferrenya al tan suau refrec de boira blana. Talment incommovibles dintre els nuvols qui porten tempestats i malestruga, serenes romanen sense que os torvi el càlid baf qui puja de les planes, qui es vostre alè, i de frisaments de vida es mostra, car la terra es la que alena d'amor desitj i plenitut de mare. Adeu-siau que allà l'amor m'hi crida, d'un vol l'esprit ja amida la planada i sense dol, lentment, vos deixo enrera.

Mes ja al lluny en la plana assolada, l'esclat de vida tot el cor recrema, i vostre crua imatge en sa fermesa revivint dins ma pensa, clar m'hi parla, Siau doncs guia i norma de mon ànima qui serena vol ser tal com vosaltres.

AGNA SEÑÉ D'AYMA.

CONTRAST

Dins d'aquella cambra mig enrunada i pobra, niu de dolors, hi finia lentament una vida. Un llit gros i feixue, el mateix que havia sigut refugi d'amor i ventura, are acullia la misèria i el sofriment d'un còs esmortuit, que de mica en mica s'anava corsecant. D'aquell rostre que algún jorn havia sigut hermós, i are demacrat i cadavèric, sols quedaven unes trenes rósse, llargues i sedoses, que semblaven volguer suplir la poca roba que cubria la malalta. Una calaixera tota vella i corcada, dos cadires i un llitet petit, en el qual hi dormia un nin, completaven el mobiliari de la cambra. Rès trencava el silenci en ella, tant sols de tant en tant algún que altre sospir eixit dels llavis blancs de la malalta, es perdía en l'atmosfera espessa de l'estança.

Un raig de sol entrà de sobte per l'única finestra que hi havia. I la vida d'aquella pobra dona, s'anava extingint. Començaven ses parpelles a lluitar amb les tenebres que les enfosquien, i al veure's de cara a cara amb la mort que la separava per a sempre del seu fillet que quedava sol i abandonat, llençà un crit que ja rès tenia d'humà, i cloguent ses parpelles febles, s'adormí per a sempre en el somni etern que a tots fa iguals en aquesta terra.

I en aquell llitet petit que hi havia al fons de la cambra, despertat per aquell crit s'hi bellugà un nin ros d'ulls petits i vius, qui, extenent els brassos per a agafar el raig de sol que besava els peus del cadavre de la seva mare i al sentir la carícia de la llum que tornava daurats sos braços nusos. reia... reia...

JOSEP ROIG i MAS.

FESTA

Alarma infundada

En un principal del carrer de..., el doctor Poms hi té una bona clienta. Es una senyora de mitja edat que no té altra mal que'l convenciment de tenir-los tots. Vetaquí doncs que reb cada dia la visita del metge i cada dia li conta'ls seus mals nous, que'l doctor cura ràpidament amb botelletes d'aigua que fa anar-les a buscar a la farmacia en lloc d'anar-hi a la font.

Maniàtica en extrem, tant cuidado li dona curar ses malalties com evitarne de noves, i un dia diu al metge tota acobardida:

—S'ha ficsat, doctor? Cada dia, cada dia, des de fa tres setmanes, cap a les set del vespre, s'atura aquí al davant, al número 16, el carret d'una casa de banys i'ls homes que'l menen, puijen per l'escala amb un parell de botes d'aigua. Sab qui deu ser que tingui ordenats els banys?

—Ho ignoro senyora—respongué el doctor.

—Oh, doctor! Hauria de ferme la mercè d'enterar-se'n i dirme tot seguit de que's tracta. Estic espaordida sols de pensar que podria tractarse d'un tifòdic, de que està tant farcida la nostra ciutat.

—Perdí cuidado, senyora; jo me'n enteraré i en cas que fossin tifus com vostè pensa, jo li faré una petita recepta amb la que evitarem...

—Oh, de cap manera, doctor! Crec, ja d'abans, amb la recepta que vostè pugui indicarme, prò es tanta la paüra que'm dona aquesta enfermetat que en cas que fossin tifus començaria demà mateix a preparar les nostres robes i totseguit amb les noies cap a Caldetes.

—No obstant, no n'hi ha per...

—Tot lo que vulgui, doctor; prò em tenen tant esverada...

El doctor Poms no era dels tontos i ni que la enfermetat d'aquell veí hagués estat un còlera no n'hauria dit ni un mot a la seva clienta. No faltava sino que aquella bona clienta li marxés cap a Caldetes!

Aixís es que l'endemà tornà a casa d'ella sense ni haverse pres la molestia d'enterar-se de la malaltia que tant preocupada tenia a la bona senyora.

—I doncs, doctor, s'ha enterat de lo que air vaig encarregar-li?—fou el *deutoguard* de la senyora.

—Ja ho crec, senyora. Estigui tranquila. No son tifus ni cosa que s'hi assembli.

—Doncs, que es?

El metge no tenia pensada cap malaltia per a atribuir al veí del número setze, car ell esperava que en enterant-la de la carestia de perill, la senyora quedaria satisfeta. Prò tota vegada que li preguntava, ell devia improvitzar quelcom en un segón i com fos que no volgués alarmar a la senyora ni amb el nom d'un senzill encostipat, respongué tot prenent un aire de perfecta tranquil·litat:

—I rès, senyora...

—I doncs, els banys?

—No'n fassi cas!.. Son per la minyona del quart pis que's casa'l dissapte.

ESQUITX.

La trista Tardor ha retornat

Ja ha tornat la Tardor amb sos crepuscles d'or i ses nits sense lluna prò estrellades...

eixes nits de tristor
i suau melangia envollades.

L'eterna missatgera ja arribat...

Porta fosc i fret i pluja i vent...

Deu quelcom ignorat
que ens instristeix, però que'ns es plaent ..

Al arribar de flors auriolada

vers la que aimem se'n van nostres recorts,
mes les flors per l'aimada
hem de portar-les en tribut als morts.

Prò ja que la Tardor es arribada

i es comença a sentir l'entristiment,
sols vui veure que arriba hermozejada
per noves flors i per nous cants del vent.

Jo la vui saludà amb una riallada

digna d'un cor que la tristor no sent,
i si aixís es dongués per ultrajada
l'ultratjaria un altre cop, rient...

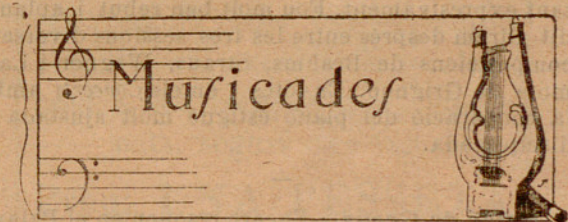
Rientme'n com un foll, de sa tristesa,

fins que l'espai mon riure seguiria
i el recort que ha tornat s'hagués perdut,

que jo soc jove i cerco la bellesa

l'optimisme la llum i l'alegria
tot quan parli a mon cor de joventut!

FRANCESC GARCÍA LÓPEZ.

Començament de la temporada musical

I amb ella la continuació de nostre tasca modesta, fidel a la veritat, propia i imparcial, segons la norma seguida, proposant-nos, com de costum, donar compte a nostres benivolguts i benèvols llegidors del moviment musical en la ciutat comtal, tant en ressenyes i crítiques, com en cròniques i noves, combinant-ho tot de manera que resulti lo més interessant possible, al ensemps que assequible als menys iniciats en el diví art, dins de lo que permeten les columnes de FESTA. I prou.

Rubinstein i Orquestra Sinfónica de Barcelona.—D'una manera brillant s'ha començat la temporada musical; esplèndida i valiosa apertura, puix d'un sol cop hem disfrutat del cèlebre pianista polac Artur Rubinstein i de la notable Orquestra Sinfónica de Barcelona. No repetirem d'aquest *colós del piano*, com justament s'el califica, la nostra opinió que ja exposarem quant sa

primera presentació a Barcelona durant la primavera que passà. El trobarem i el trobem certament un mecànic, però un mecànic prodigiós, un *virtuós* de cor, de sentiment, com n'hi han pocs, impecable en la seva dicció, pura, transparent, adquirint ses notes (sobre tot dient a Chopin) una suavitat tan dolça, una expressió tan sentimental, que encisa, commou; es un dels millors intèrprets, per no dir l'únic, del gran romàntic de Varsovia, que hem escoltat fins avui.

A més de en les obres que executà sol en el piano, l'apreciarem en tres *Concerts* per a orquestra i piano, respectivament de Tschaiakowsky, Saint-Saëns i Beethoven, obres eritzades per dificultats que sols un Rubinstein pot atrevir-s'hi, puix requereixen una dominació complerta del piano, gran energia i una voluntat inquebrantable. N'eixí sens deixar darrera seu ni una nebulositat, emprò on s'excedí fou en el de Saint-Saëns, no sabent aleshores si admirar més an el solista, a l'orquestra o a la preciositat de l'obra del popular compositor francès. I ans de deixar la capital catalana ha sigut contractat per un darrer recital per l'Associació de Música da Cámara, despedint-se en ell del públic barcelonés que tant l'ha aplaudit.

També la Sinfónica es portà admirablement oferint-nos quealcunes noves audicions molt interessants. Entre elles l'obertura de «El príncep Igor» del mestre rus Barodine, pàgina brillantíssima d'emoció vigorosa, de tema originalíssim i d'instrumentació riquíssima. I del intermezzo de l'òpera «Goyescas» del malograt Granados, tros musical que escrigué a Nova York mateix pocs dies abans d'estrenarse la famosa obra. Es tracta d'un fragment de curtes dimensions i d'ambient essencialment melòdic: una trova deliciosament trista que canten els cellos i que segueixen trompes i violins amb un temps «jotesc» i per fi el planyívol accent de fagot i clarinet contrastant expresivament. Fou molt ben rebut i aplaudit. Oïrem després entre les tres sessions diverses composicions de Brahms, Straus, Wagner i Lamote de Grignon. En totes i en els *Concerts* amb la cooperació del piano estigué molt ajustada i disciplinada.

Orfeó de Graus.—Encare resonen en el Palau les ovacions tributades al Orfeó de Graus, aplaudiments d'entusiasme veritat, causats aquesta vegada per efectes més morals que materials; meravellà l'esforç d'en Borguñó que ha obtingut allà en el fons del Pirineu entre montanyenes un cas sorprenent. Després de trobar-hi la salut, hi ha trobat també la gloria en el simpàtic poble de Graus; d'uns rústics n'ha format uns filarmònics, uns aimants de tot lo que es art. I plens tots de voluntat ferma, nasqué l'idea de formar un orfeó i després de sis mesos d'estudi, decidiren visitar-nos per a que fossin jutjats per un públic que no es un novat en música, ni en lírica i sever per demés. I figureu-vos si aquest es portà com requeria el cas, que satisfets, encantats, admirats de llur èxit s'han entornat al terroç amb un pit plé d'entusiasme, un llover en el front, un recort en el cor i unes barres catalanes en llur senyera. Moment emocionant aquell en que En Millet abraçant a n'En Borguñó ofereix la corbata a l'emblema de l'esmentada corporació coral. En dugues

paraules direm que en l'Orfeó Graus hi han bones veus bastant flexibles i afinades que s'atreveixen a lo difícil, sortint-ne airosament; xoca un poc llur sequetat i a moments es mostren rebels, brusques, però això amb estudi i perseverancia despareixerà i les gorjes obeiràn com se vulgui. Integren l'orfeó dugues belles i joves solistes, les senyoretas Lopez i Sazatornil, de ben timbrada veu i clara dicció; en Borguñó, home d'iniciatives, els hi ha format un repertori genuïnament espanyol de cançons clàssiques i contemporànies, lo que resulta una novitat molt acertada, pel que foren extraordinariament aplaudides. Entre altres cantà amb molt istil i intenció la senyoreta Sazatornil, tres cançons epigramàtiques de l'Amadeu Vjves, de senzilla i hermosa melodia, especialment «El retrat de l'Isabela», essent-ne la primera audició pública i agradant extraordinariament. En resúm: molta nota patriòtica, molts aplaudiments alentadors i franca admiració per l'ànima de l'orfeó, el mestre Borguñó, que també es revelà exquisit compositor.

DIXI.

COSES

Viurer, es estar endeutat, puix que al nèixer ja devem l'ànima a Deu.

L'amistat que no està disposta a anar al sacrifici, es un engany.

Quan les penes dormin, no les despertis.

Un *Deu te fassi bé*, no pot portar-se a casa.

La paciència es una flor, que sols neix al jardí del resignat.

Si la miseria fos contagiosa, no hi hauria tanta vanitat en volguer-la socorrer d'aprop.

Les gracies en boca d'un agrait, valen més que un grapat d'or.

Hi ha més gent que porta'l dol en el barret que en el cor.

Ser ric no vol dir tenir inteligencia, puix un noranta per cent dels que tenen quartos estan a l'alsada del betúm.

La hipocresia, es el mantell que cubreix la immoralitat.

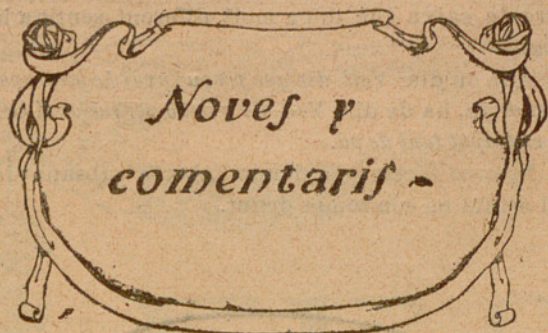
Al desgraciat, la societat s'encarrega d'aixecar-li'l monument del oblit.

Estalvia com si tinguessis de viurer sempre; estigues bé amb Deu, per si't cridés demà.

L'alegría a casa dels pobres, es com els trens en els abaixadors que sols hi paren poca estona.

YOB.

Avís

Ferms amants de les lletres catalanes, oferim les columnes de FESTA a tots els que tenint aficions literaries i mèrits suficients no poden publicar els seus treballs per falta de lloc on fer-ho.

No cal dir que 'ls treballs seràn examinats escrupulosament per a que no desdiguin dels que publiquem habitualment.

AVIS IMPORTANT

Advertim als col·laboradors expontanis que deuen enviar l'original en sobre obert amb la nota «Original d' impremta» i franqueijat com a tal.

Els que vulgan inclur-hi carta o enviarlo tancat per a major seguretat, incloguint-hi un segell de cinc céntims per a el pagament del carter.

De no fer-ho aixís, ho sentirem molt, però no publicarem cap treball que no s'ens envii amb aquesta forma.

NOSTRE CONCURS LITERARI

El total de vots rebuts el dia 21 al matí, en que quedava tancat el plaç d'admissió puja a 277 que's distribueixen en la següent forma:

Núm.	1.	Poncella mustia	32
»	2.	Entre tenebres	4
»	4.	El Present	25
»	7.	L'Exode	28
»	9.	Les fades de la nit	32
»	10.	Renyits?	24
»	11.	Flaires de llegenda	26
»	12.	Somni	7
»	12 bis.	Amor que passa	3
»	14.	Passeig de convallescent	30
»	15.	La colegiala	22
»	18.	Dolors	32
»	20.	Una mort estranya	11
		Anulat	1

277

Entre ells (com queda senyalat) s'ha anulat un cupò que s'ha presentat amb la friolera de 19 firmes.

Com saben els nostres lectors, acabant-se el dia 20 el plaç d'admissió dels butlletins, devia publicar-se en aquest mateix número el fallo del Concurs, però tota vegada que'ns trovem en que han resultat empatats tres dels treballs optants, ens decidim a publicar el butlletí per darrera vegada, advertint als concursants que sigui quin sigui el resultat que s'obtingui amb aquesta votació complementaria, es procedirà definitiva-ment a la concessió del premi, que en cas de empat se sortejarà entre'ls autors empatats i en presència dels mateixos.

I are preguem encaregudament, una vegada més que'ns enviin llur vot tots aquells que encara no ho haigin fet, a fi de que'l resultat siga la fidel expressió del judici de bon nombre de llegidors.

Advertim als votants que, en definitiu, el plaç d'admissió quedarà tancat el dia 7 del proper mes, a les nou del vespre.

S'ha posat a la venda la comedia en dos actes, de **F. Freixas** i **M. Gras Vila**

LA VICTORIA DE L'INVERN

estrenada amb veritable èxit en el *Círcol de Sans*. Per esser una obra de fàcil execució la recomanem a les companyies i aficionats, segurs de l'èxit.

Preu: UNA PESSETA

Llocs de venda: En la nostre administració de Barcelona, Roselló, 248, 3.er, 2.ª; en la llibreria Bonavía i Duràn, Boqueria, 20 i en la Administració de *El Teatre Català*, Boters, 16, 1.er

Als nostres subscriptors els farem un 20 per 100 de descompte.

El dia 16 del corrent, la senyora Carme Domenech, esposa del nostre benivolgut amic i director en M. Gras Vila, donà a llum amb tota felicitat a una hermosíssima nena que serà batejada amb els noms de Maria del Carme i de la Consolació, Agna i Justina.

La més cordial enhorabona al jove matrimoni i a la demés família de nostra nova amigueta.

Elixir Callol remedi de les Debiles

J. VIVES I BORRELL

SILUETES RUSTICANES

Narracions

LLIBRERIES:
Verdaguer, Rambla del Centre, 5.
Perelló i Vergés, Pelai, 20.

Amb un vermuth d'honor en son hostatge social i un àpet de germanor al restaurant «Petit Pelayo» l'entitat artistic-recreativa «Jovial Aribau» cel·lebrà—el dia 21 del corrent—el segon aniversari de sa fundació.

Nosaltres ens associem a la satisfacció que deuen sentir tots els seus socis, ja que la «Jovial Aribau» començant molt humilment, i trovant molts esculls en son camí, ha lograt esser una respectable entitat.

Segueixi treballant amb tanta abnegació com fins ara i demostrant un amor tant gran al teatre de la terra, que no duptem que la «Jovial» arribarà a esser una de les més importants i simpàtiques entitats de Catalunya.

Camiseria

SANS

BOQUERIA, 32.-BARCELONA

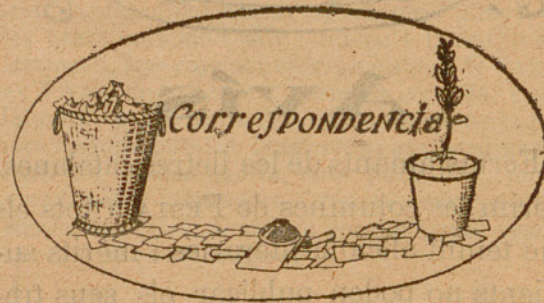
Especialitat en camises a mida

En el número passat de la nostra revista i en l'article del nostre bon amic En Francisco Ribera i Font, titulat «El Convidat» va sofrir-s'hi un

erro de caixa que dona molt diferent sentit a la frase.

Allà on diu: *Vull dir que perquè avui he endrapat tant de pà*, ha de dir, *Vull dir que no perquè avui he endrapat tant de pà*.

Nostres lectors ja deuen haberse subsanat la tal errata en son temps degut.

Daniel F. Carreras. En cartera.—*Maria Teresa*. L'idea està bé però es molt innocent la forma; per a modificar-la s'hauria de fer gairebé nou i això, com compendrà, fora portar la galanteria fins a un punt que seria més aviat molest que no agradable per a vostè; però envii altres còses, si possible més curtes, que'ns sembla que anirà quelcom.—*J. Esteve Gili*. Queda en cartera la prosa.—*A. Bachs Gabriel*. Si no acostumem a entretenir nos en senyalar els defectes dels treballs es per la massa extensió que donaríem an aquesta secció. Les seves dues poesies les guardem per si vostè's decideix a arreglar en l'«Inmutable» els dos darrers versos de la segona quarteta, doncs no's compren com amb la sardana's pugui cenyir an algú; i en quan a l'altra creiem que per expressar els pensaments finals, hauria de canviar el giro de la poesia, expurgant-li tota la part política.—*Jesús Pedra*. No'l podem servir.—*Miquel Riera*. En cartera.—*Bosch i Barrera*. Hem rebut el giro de 3 pessetes. La prosa anirà amb el títol que'ns ha donat.—*J. Viladot Puig*. «Recort d'amor» en cartera.—*A. Llarç Nova*. Hauria de retorcar els primers versos sent ressaltar més la cursileria i canviar el final de manera que digui quelcom més de lo que diu.—*P. Ros*. No'l podem servir. Fassi prosa.—*J. M. Cortada*. En veritat, els darrers versos son molt pobres.—*F. Solà*. No'l podem complaure.—*R. Galaldà*. En cartera «A una donceja»; «Els jorns de negre nit» el trobem molt inferior a lo que vostè'ns té acostumats.—*Pere Riera*. L'argument no'ns acaba de xocar.—*M. Alamaný*. «Reviscolament» ja no'l guardem. Li hem enviat els números que'ns demara. En quant a l'«Elogi de la lectura» si vol que li diguem la veritat ens ha fet l'efecte d'una historia de redolins o dels goigs d'un sant molt gloriós. Vostè va un xic desorientat i encara no ha ensopegat el seu gènere propi.—*Desllapecap*. Prenem nota de la seva subscripció. L'hi recomanem estudiar de debó i que quan s'hi torni a atrevir fassi quelcom ben curt.—*J. Gavagnac Boudon*. Si tenim temps i paciència procurarem arreglar-lo, però no li assegurem.—*Jordi Ribas Martí*. En cartera «Tardorals».—Queden lletres per a contestar.

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Molins de Rei	Ptes. 0'25 mes.
Províncies	» 0'75 trimestre.
Extranger	» 1'25 »

Redacció a Barcelona: Rosselló, núm. 248, 3.er, 2.^a

Redacció i Administració: Alfons I d'Aragó, núm. 39

Imp., Alfons I d'Aragó, n.º 39.—MOLINS DE REI